

Remissyttrande av SOU 2022:51 "En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder"

Inledning:

The Swedish Financial Technology Association ("SweFinTech") är en branschorganisation för svenska fintechbolag och samlar drygt 90 bolag inom branschen. Vi samlar företag inom betalningar, lån, crowdfunding, investeringar med mera och vårt syfte är att stärka det svenska ekosystemet och skapa en välfungerande marknad för svenska fintechbolag.

Övergripande synpunkter:

SweFinTech tror att ett transparent och stabilt finansiellt system är en förutsättning för en välfungerande finansmarknad i Sverige. Utredningen om en ny statistik över hushållens tillgångar och skulder har syftet att öka förståelsen av den mikroekonomiska utvecklingen i Sverige och på ett bättre sätt få insikt i olika politiska reformers påverkan på svenskars ekonomi. Kartläggningen av hushållens tillgångar och skulder som föreslås i utredningen är dock omfattande och kommer att innebära både stora kostnader samt en utökad administrativ börda på en redan hårt reglerad bransch. Utöver detta innebär förslaget betydande inskränkningar av den personliga integriteten. Föreningen ställer sig därför tveksam till om förslagets nyttor överväger de negativa konsekvenserna av förslaget.

SweFinTech vill speciellt uppmärksamma kapitel 8 "uppgifter om skulder" i utredningen som berör insamlandet av statistik kring hushållens skulder. Föreningen har länge förespråkat att ett nationellt skuldregister bör införas, något som för tillfället utreds i Överskuldssättningsutredningen som kommer att presenteras i slutet av juni. Svenskar har en hög belåningsgrad och det har länge varit svårt för kreditgivare att ta del av en komplett bild av svenskars skulder, något som behövs för att på ett bättre sätt kunna bidra till en hållbar konsumentkreditmarknad. Ett nationellt skuldregister skulle ge företagen tillgång till samlad skulldata, som i sin tur innebär bättre förutsättningar att bedöma en konsuments kreditvärdighet, vilket är ett viktigt verktyg för att motverka överskuldssättning. Utredningens förslag, till skillnad från ett nationellt skuldregister, ger inte företagen denna möjlighet då statistiken endast kommer vara tillgänglig för staten och forskare. Förslaget medför därför enbart en ökad administrativ börda för företagen, utan den samhällsekonomiska nyttan som förbättrade kreditbedömningar skulle innebära. Då utredningen själva påpekar att de skulle samlat in statistik från skuldregistret om detta funnits, skulle det vara fördelaktigt om denna del av utredningen slopas för att istället invänta utredningen om överskuldssättnings förslag på ett nationellt skuldregister. Att samla in statistik över skulder från två håll är överflödigt och administrativt kostsamt för näringsidkare. SweFinTech ser därför fram emot att istället ta del av förslaget om ett nationellt skuldregister som kommer att presenteras i juni.

SweFinTech förstår att statistik över hushållens tillgångar är av intresse för både staten och forskare, däremot ställer vi oss frågande om detta är det bästa sättet att inhämta informationen på.

Insamlingsmetoden som föreslås i utredningen innebär en ytterligare administrativ och tidskrävande börda för bolag som redan har stora rapporteringsskyldigheter. SweFinTech noterar dessutom att små och medelstora bolag inte undantas från rapporteringsskyldigheterna, till skillnad från befintlig tillsynsrapportering. Eftersom det rör sig som om stora kostnader för både implementeringen av rapporteringssystemet samt den kontinuerliga inrapporteringen är detta mycket problematiskt. Det kan ytterligare höja tröskeln för inträde på marknaden för nya bolag samt försämra konkurrensen på finansmarknaden.

Utöver detta får utredningens förslag en stor påverkan på den personliga integriteten då statistiken som ska inhämtas är mycket omfattande. Vi ställer oss frågande till om forskningen kräver en sådan detaljerad insyn i balansräkningen för varje enskild individ. För att undvika dessa negativa konsekvenser skulle det vara bättre om andra metoder användes för att insamla data på området, förslagsvis urvalsundersökningar som endast kartlägger en mindre andel av den totala befolkningen. Denna metod används av 26 av 29 länder som rapporterar in sin förmögenhetsstatistik i OECD:s databas. En sådan metod bör även vara gångbar i Sverige.

Louise Grabo
Generalsekreterare
Swedish FinTech Association